

Kāthakam, Praśna 1 (= Taittirīya-Brāhmaṇa, Book 3, Chapter 10)

Edited by Subramania Sarma, Chennai

कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके ॥

प्रथमः प्रश्नः ॥

हरिः ओ(४)म् ॥

संज्ञानं विज्ञानं प्रज्ञानं जानदभिजानत्।
संकल्पमानं प्रकल्पमानमुपकल्पमानमुपक्कृतं क्लृप्तम्।
श्रेयो वसीय आयत्संभूतं भूतम्।
चित्रः केतुः प्रभानाभान्त्संभान्।
ज्योतिष्मास्तेजस्वानातपस्स्तपन्नभितपन्।
रोचनो रोचमानः शोभनः शोभमानः कल्याणः।
दर्शा दृष्टा दर्शता विश्वरूपा सुदर्शना।
आप्यायमाना प्यायमाना प्याया सूनृतेरा।
आपूर्यमाणा पूर्यमाणा पूरयन्ती पूर्णा पौर्णमासी।
दाता प्रदाताऽऽनन्दो मोदः प्रमोदः ॥ १ ॥

आवेशयन्निवेशयन्त्संवेशनः सशान्तः शान्तः।
आभवन्प्रभवन्त्संभवन्त्संभूतो भूतः।
प्रस्तुतं विष्टुतं सस्तुतं कल्याणं विश्वरूपम्।
शुक्रममृतं तेजस्वि तेजः समिद्धम्।
अरुणं भानुमन्मरीचिमदभितपत्तपस्वत्।
सविता प्रसविता दीप्तो दीपयन्दीप्यमानः।

ज्वलञ्ज्वलिता तपन्वितपन्त्संतपन्।
रोचनो रोचमानः शुम्भूः शुम्भमानो वामः।
सुता सुन्वती प्रसुता सूयमानाऽभिषूयमाणा।
पीतीं प्रपा संपा तृप्तिस्तर्पयन्ती ॥ २ ॥

कान्ता काम्या कामजाताऽऽयुष्मती कामदुघा।
अभिशास्ताऽनुमन्ताऽऽनन्दो मोदः प्रमोदः।
आसादयन्निषादयन्त्संसादनः संसन्नः सन्नः।
आभूर्विभूः प्रभूः शंभूर्भुवः।
पवित्रं पवियिष्यन्पूतो मेध्यः।
यशो यशस्वानायुरमृतः।
जीवो जीविष्यन्त्स्वर्गो लोकः।
सहस्वान्तसहीयानोजस्वान्तसहमानः।
जयन्नभिजयन्त्सुद्रविणो द्रविणोदाः।
आर्द्रपवित्रो हरिकेशो मोदः प्रमोदः ॥ ३ ॥

अरुणोऽरुणरजाः पुण्डरीको विश्वजिदभिजित्।
आर्द्रः पिन्वमानोऽन्नवान्नसवानिरावान्।
सर्वौषधः संभरो महस्वान्।
एजत्का जौवत्काः।
क्षुल्लकाः शिपिविष्टकाः।
सरिस्त्रराः सुशेरवः।
अजिरासौ गमिष्णवः।
इदानीं तदानीमेतर्हि क्षिप्रमजिरम्।
आशुर्निमेषः फणो द्रवन्नतिद्रवन्।

ब॒र॒श्स्वर॑माण आ॒शुरा॑शीयाञ्जवः ।

अ॒ग्नि॒ष्टोम उ॒क्थ्यो॑ऽतिरा॒त्रो द्वि॒रात्र॑स्त्रि॒रात्र॑श्च॒तूरा॒त्रः ।

अ॒ग्निर्ऋ॒तुः सूर्य॑ ऋ॒तुश्च॒न्द्रमा॑ ऋ॒तुः ।

प्र॒जाप॑तिः संवत्स॒रो म॒हान्कः ॥ ४ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः प्रथमोऽनुवाकः ॥ १ ॥

भूर्भु॑न्निं च पृथि॒वीं च॒ मां च॑ ।

त्री॑श्च लो॒कान्त्स॑वत्स॒रं च॑ ।

प्र॒जाप॑तिस्त्वा सादयतु ।

तया॑ दे॒वत॑याऽङ्गि॒रस्व॑द्भुवा सीद ।

भुवो॑ वा॒युं चान्तरि॑क्षं च॒ मां च॑ ।

त्री॑श्च लो॒कान्त्स॑वत्स॒रं च॑ ।

प्र॒जाप॑तिस्त्वा सादयतु ।

तया॑ दे॒वत॑याऽङ्गि॒रस्व॑द्भुवा सीद ।

स्व॑रादित्यं च॒ दिवं॑ च॒ मां च॑ ।

त्री॑श्च लो॒कान्त्स॑वत्स॒रं च॑ ।

प्र॒जाप॑तिस्त्वा सादयतु ।

तया॑ दे॒वत॑याऽङ्गि॒रस्व॑द्भुवा सीद ।

भूर्भु॑वः स्व॒श्चन्द्र॑मसं च॒ दिश॑श्च॒ मां च॑ ।

त्री॑श्च लो॒कान्त्स॑वत्स॒रं च॑ ।

प्र॒जाप॑तिस्त्वा सादयतु ।

तया॑ दे॒वत॑याऽङ्गि॒रस्व॑द्भुवा सीद ॥ १ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः द्वितीयोऽनुवाकः ॥ २ ॥

ब॒मेव॑ त्वां वै॒त्थ यो॑ऽसि सोऽसि ।

ब॒मे॒व॒ ब्रा॒म॒चै॒षीः॑ ।

चि॒तश्चा॒सि॒ संचि॑तश्चा॒स्य॒ग्ने॑ ।

ए॒ता॒वा॒श्चा॒सि॒ भू॒या॒श्चा॒स्य॒ग्ने॑ ।

यत्तै॑ अ॒ग्ने॒ न्यूनं॑ यदु॒ तेऽति॑रिक्तम् ।

आ॒दि॒त्या॒स्तदङ्गि॑रसश्चिन्वन्तु ।

वि॒श्वे॑ ते दे॒वाश्चि॑ति॒मापू॑रयन्तु ।

चि॒तश्चा॒सि॒ संचि॑तश्चा॒स्य॒ग्ने॑ ।

ए॒ता॒वा॒श्चा॒सि॒ भू॒या॒श्चा॒स्य॒ग्ने॑ ।

मा॒ ते॑ अ॒ग्ने॒ च॒ येन॑ माऽति॑ च॒ येनाऽऽयु॑रावृक्षि ।

सर्वे॑षां॒ ज्योति॑षां॒ ज्योति॑र्यदु॒दावु॑देति ।

तप॑सो जा॒तम॑निभृष्ट॒मोजः॑ ।

तत्ते॑ ज्योति॑रिष्टके ।

तेन॑ मे तप ।

तेन॑ मे ज्वल ।

तेन॑ मे दीदिहि ।

यव॑हे॒वाः ।

याव॑दसा॒ति॒ सूर्यः॑ ।

याव॑दु॒तापि॑ ब्रह्म ॥ १ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः तृतीयोऽनुवाकः ॥ ३ ॥

सं॒व॒त्स॒रोऽसि॑ परि॒व॒त्स॒रोऽसि॑ ।

इ॒दा॒व॒त्स॒रोऽसी॑दु॒व॒त्स॒रोऽसि॑ ।

इ॒द्व॒त्स॒रोऽसि॑ व॒त्स॒रोऽसि॑ ।

तस्य॑ ते व॒स॒न्तः॑ शि॒रः॑ ।

ग्री॒ष्मो॑ दक्षि॒णः॑ प॒क्षः॑ ।

वर्षाः पुच्छम्।
शरदुत्तरः पक्षः।
हेमन्तो मध्यम्।
पूर्वपक्षाश्चितयः।
अपरपक्षाः पुरीषम् ॥ १ ॥

अहोरात्राणीष्टकाः।
ऋषभोऽसि स्वर्गो लोकः।
यस्यां दिशि महीयसे।
ततो नो मह आवह।
वायुर्भूत्वा सर्वा दिश आवाहि।
सर्वा दिशोऽनुविवाहि।
सर्वा दिशोऽनुसंवाहि।
चित्त्या चितिमापृण।
अचित्त्या चितिमापृण।
चिदसि समुद्रयोनिः।

इन्दुर्दक्षः श्येन ऋतावा।
हिरण्यपक्षः शकुनो भुरण्युः।
महान्तसधस्थै ध्रुव आनिषत्तः।
नमस्ते अस्तु मा मा हिंसीः।
एति प्रेति वीति समित्युदिति।
दिवं मे यच्छ।
अन्तरिक्षं मे यच्छ।
पृथिवीं मे यच्छ।

पृथिवीं मे यच्छ।

अन्तरिक्षं मे यच्छ।

दिवं मे यच्छ।

अह्ना प्रसारय।

रात्र्या समंच।

रात्र्या प्रसारय।

अह्ना समंच।

कामं प्रसारय।

कामं५ समंच ॥ ३ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः चतुर्थोऽनुवाकः ॥ ४ ॥

भूर्भुवः स्वः।

ओजो बलम्।

ब्रह्म क्षत्तम्।

यशो महत्।

सत्यं तपो नाम।

रूपममृतम्।

चक्षुः सोत्रम्।

मन आयुः।

विश्वं यशो महः।

समं तपो हरो भाः।

जातवेदा यदि वा पावकोऽसि।

वैश्वानरो यदि वा वैद्युतोऽसि।

शं प्रजाभ्यो यजमानाय लोकम्।

ऊर्जं पुष्टिं ददद्भ्यावभृत्स्व ॥ १ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः पञ्चमोऽनुवाकः ॥ ५ ॥

राज्ञीं विराज्ञीं।

सुम्राज्ञीं स्वराज्ञीं।

अर्चिः शोचिः।

तपो हरो भाः।

अग्निरिन्द्रो बृहस्पतिः।

विश्वे देवा भुवनस्य गोपाः।

ते मा सर्वे यशसा सःसृजन्तु ॥ १ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः षष्ठोऽनुवाकः ॥ ६ ॥

असवे स्वाहा वसवे स्वाहा।

विभुवे स्वाहा विवस्वते स्वाहा।

अभिभुवे स्वाहाऽधिपतये स्वाहा।

दिवांपतये स्वाहाऽहस्पत्याय स्वाहा।

चाक्षुष्मत्याय स्वाहा ज्योतिष्मत्याय स्वाहा।

राज्ञे स्वाहा विराज्ञे स्वाहा।

संराज्ञे स्वाहा स्वराज्ञे स्वाहा।

शूषाय स्वाहा सूर्याय स्वाहा।

चन्द्रमसे स्वाहा ज्योतिषे स्वाहा।

सःसर्पाय स्वाहा कल्याणाय स्वाहा।

अर्जुनाय स्वाहा ॥ १ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः सप्तमोऽनुवाकः ॥ ७ ॥

विपश्चिते पवमानाय गायत।

म॒ही न धाराऽत्यन्धो॑ अर्षति ।
अहि॑र्ह जी॒र्णामति॑सर्पति ब॒चम् ।
अत्यो॑ न क्रीड॑न्नसर॒दृषा॑ हरिः ।
उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ऽसि मृ॒त्यवै॑ ब॒ा जुष्टं॑ गृह्णामि ।
ए॒ष ते॒ योनि॑र्मु॒त्यवै॑ ब॒ा ।
अप॑मृ॒त्युम॒प॒क्षुध॑म् ।
अपे॑तः श॒पथं॑ जहि ।
अधा॑ नो अ॒ग्न आ॑र्वह ।
रा॒य॒स्योष॑ः सह॒स्त्रिण॑म् ॥ १ ॥

ये ते॑ स॒हस्र॑म॒युतं॑ पाशाः ।
मृ॒त्यो म॒र्त्याय॑ हन्त॒वे ।
तान्य॑ज्ञस्य॒ मायया॑ ।
सर्वा॑न॒वय॑जामहे ।
भ॒क्षोऽस्य॑मृत॒भक्षः॑ ।
तस्य॑ ते मृ॒त्युपी॑तस्या॒मृत॑वतः ।
स्व॒गाकृ॑तस्य॒ मधु॑मतः ।
उप॑हृत॒स्योप॑हृतो भक्षयामि ।
म॒न्द्राऽभि॑भूतिः के॒तुर्य॑ज्ञानां॒ वाक् ।
असा॑वेहि ॥ २ ॥

अ॒न्धो जा॑गृ॒विः प्रा॑ण ।
असा॑वेहि ।
ब॒धिर॑ आ॒क्रन्द॑यितरपान ।
असा॑वेहि ।

अहस्तोस्त्वा चक्षुः।
असावेहि।
अपादाशो मनः।
असावेहि।
कवे विप्रचित्ते श्रोत्र।
असावेहि।

सुहस्तः सुवासाः।
शूषो नामास्यमृतो मर्त्येषु।
तं ब्राह्मं तथा वेद।
असावेहि।
अग्निर्मे वाचि श्रितः।
वाग्घृदये।
हृदयं मयि।
अहममृतै।
अमृतं ब्रह्मणि।
वायुर्मे प्राणे श्रितः ॥ ४ ॥

प्राणो हृदये।
हृदयं मयि।
अहममृतै।
अमृतं ब्रह्मणि।
सूर्यो मे चक्षुषि श्रितः।
चक्षुर्हृदये।
हृदयं मयि।

अहममृतै।

अमृतं ब्रह्मणि।

चन्द्रमा मे मनसि श्रितः ॥ ५ ॥

मनो हृदये।

हृदयं मयि।

अहममृतै।

अमृतं ब्रह्मणि।

दिशो मे श्रोत्रे श्रिताः।

श्रोत्रं हृदये।

हृदयं मयि।

अहममृतै।

अमृतं ब्रह्मणि।

आपो मे रेतसि श्रिताः ॥ ६ ॥

रेतो हृदये।

हृदयं मयि।

अहममृतै।

अमृतं ब्रह्मणि।

पृथिवी मे शरीरे श्रिता।

शरीरं हृदये।

हृदयं मयि।

अहममृतै।

अमृतं ब्रह्मणि।

ओषधिवनस्पतयो मे लोमसु श्रिताः ॥ ७ ॥

लोमानि हृदये।
हृदयं मयि।
अहममृतै।
अमृतं ब्रह्मणि।
इन्द्रो मे बलं श्रितः।
बलं हृदये।
हृदयं मयि।
अहममृतै।
अमृतं ब्रह्मणि।
पर्जन्यो मे मूर्ध्नि श्रितः ॥ ८ ॥

मूर्धा हृदये।
हृदयं मयि।
अहममृतै।
अमृतं ब्रह्मणि।
ईशानो मे मन्यौ श्रितः।
मन्युर्हृदये।
हृदयं मयि।
अहममृतै।
अमृतं ब्रह्मणि।
आत्मा मं आत्मनि श्रितः।
आत्मा हृदये।
हृदयं मयि।
अहममृतै।

अमृतं ब्रह्मणि।

पुनर्म आत्मा पुनरायुरागात्।

पुनः प्राणः पुनराकृतमागात्।

वैश्वानरो रश्मिभिर्वावृधानः।

अन्तस्तिष्ठन्नमृतस्य गोपाः ॥ ९ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः अष्टमोऽनुवाकः ॥ ८ ॥

प्रजापतिर्देवानसृजत।

ते पाप्मना संदिता अजायन्त।

तान्व्यद्यत्।

यद्यद्यत्।

तस्माद्विद्युत्।

तमवृश्चत्।

यदवृश्चत्।

तस्माद्वृष्टिः।

तस्माद्यत्रैते देवते अभिप्राप्तुतः।

वि च हैवास्य तत्र पाप्मानं द्यतः ॥ १ ॥

वृश्चतश्च।

सैषा मीमांसाऽग्निहोत्र एव संपन्ना।

अथो आहुः।

सर्वेषु यज्ञक्रतुष्विति।

होष्यन्नप उपस्पृशेत्।

विद्युदसि विद्यं मे पाप्मानमिति।

अथ हुबोपस्पृशेत्।

वृष्टिरसि वृश्च मे पाप्मानमिति।
यक्ष्यमाणो वेष्ट्वा वा।
वि च हैवास्यैते देवते पाप्मानं घतः ॥ २ ॥

वृश्चतश्च।
अत्यहो हाऽऽरुणिः।
ब्रह्मचारिणै प्रश्नान्प्रोच्य प्रजिघाय।
परैहि।
प्लक्षं दय्यापातिं पृच्छ।
वेत्थ सावित्राऽन्न वेत्थाऽ इति।
तमागत्य पप्रच्छ।
आचार्यो मा प्राहैषीत्।
वेत्थ सावित्राऽन्न वेत्थाऽ इति।
स होवाच वेदेति ॥ ३ ॥

स कस्मिन्प्रतिष्ठित इति।
परोरजसीति।
कस्तद्यत्परोरजा इति।
एष वाव स परोरजा इति होवाच।
य एष तपति।
एषोऽर्वाग्रजा इति।
स कस्मिन्बेष इति।
सत्य इति।
किं तत्सत्यमिति।
तप इति ॥ ४ ॥

कस्मिन्नु तप इति।

बल इति।

किं तद्वलमिति।

प्राण इति।

मा स्म प्राणमतिपृच्छ इति माऽऽचार्योऽब्रवीदिति होवाच ब्रह्मचारी।

स होवाच प्लक्षो दय्यापातिः।

यद्वै ब्रह्मचारिन्प्राणमत्यप्रक्षयः।

मूर्धा ते व्यर्पतिष्यत्।

अहमुत आचार्याच्छ्रेयान्मविष्यामि।

यो मां सावित्रे समवादिष्टेति ॥ ५ ॥

तस्मात्सावित्रे न संवदेत।

स यो ह वै सावित्रं विदुषां सावित्रे संवदेते।

सहास्मिञ्छ्रियं दधाति।

अनु ह वा अस्मा असौ तपञ्छ्रियं मन्यते।

अन्वस्मै श्रीस्तपो मन्यते।

अन्वस्मै तपो बलं मन्यते।

अन्वस्मै बलं प्राणं मन्यते।

स यदाहं।

संज्ञानं विज्ञानं दर्शादृष्टेति।

एष एव तत् ॥ ६ ॥

अथ यदाहं।

प्रस्तुतं विष्टुतं सुता सुन्वतीति।

ए॒ष ए॒व तत्।

ए॒ष ह्ये॒व तान्य॒हानि॑।

ए॒ष रा॒त्रयः॑।

अथ॒ यदा॑ह॒।

चि॒त्रः के॒तुर्दा॒ता प्र॒दा॒ता स॒वि॒ता प्र॒स॒वि॒ताऽभि॒शा॒स्ताऽनु॒म॒न्तेति॑।

ए॒ष ए॒व तत्।

ए॒ष ह्ये॒व तेऽहो॑ मु॒हूर्ताः॑।

ए॒ष रा॒त्रैः ॥ ७ ॥

अथ॒ यदा॑ह॒।

प॒वि॒त्रं प॒व॒यि॒ष्यन्त्स॒ह॒स्वा॒न्त्स॒ही॒यान॒रु॒णोऽरु॒णर॑जा इति॑।

ए॒ष ए॒व तत्।

ए॒ष ह्ये॒व तेऽर्ध॑मा॒साः।

ए॒ष मा॒साः॑।

अथ॒ यदा॑ह॒।

अ॒ग्नि॒ष्टोम उ॒क्थ्योऽग्नि॑र्ऋ॒तुः प्र॒जाप॑तिः सं॒वत्स॒र इति॑।

ए॒ष ए॒व तत्।

ए॒ष ह्ये॒व ते य॑ज्ञ॒क्र॒तवः॑।

ए॒ष ऋ॒तवः॑।

ए॒ष सं॒वत्स॒रः॑।

अथ॒ यदा॑ह॒।

इ॒दानीं॑ त॒दानी॑मिति॑।

ए॒ष ए॒व तत्।

ए॒ष ह्ये॒व ते मु॒हूर्तानां॑ मु॒हूर्ताः॑।

ज॒न॒को ह॒ वैदे॒हः ।
अ॒हो॒रा॒त्रैः स॒माज॑गाम ।
त॒श्च हौ॑चुः ।
यो वा अ॒स्मान्॒वेद॑ ।
वि॒ज॒ह॒त्या॒प्मान॑मेति ॥ ९ ॥

सर्व॑मायुरेति ।
अ॒भि स्व॒र्गं लो॒कं ज॑यति ।
नास्या॒मुष्मि॑ल्लो॒केऽन्नं॑ क्षीय॒त इति॑ ।
वि॒ज॒ह॒द्भ्रु॒ वै पा॒प्मान॑मेति ।
सर्व॑मायुरेति ।
अ॒भि स्व॒र्गं लो॒कं ज॑यति ।
नास्या॒मुष्मि॑ल्लो॒केऽन्नं॑ क्षीय॒ते ।
य ए॒वं वेद॑ ।
अ॒ही॒ना हाऽऽश्व॑थ्यः ।
सा॒वि॒त्रं वि॒दां॑चकार ॥ १० ॥

स ह॑ ह॒सो हि॒र॒ण्मयो॑ भू॒त्वा ।
स्व॒र्गं लो॒कमि॑याय ।
आ॒दि॒त्यस्य॑ सायु॒ज्यम् ।
ह॒सो ह॒ वै हि॒र॒ण्मयो॑ भू॒त्वा ।
स्व॒र्गं लो॒कमे॑ति ।
आ॒दि॒त्यस्य॑ सायु॒ज्यम् ।
य ए॒वं वेद॑ ।
दे॒व॒भा॒गो ह॑ श्रौ॒त॒र्षः ।

सावित्रं विदांचकार।

तश्च ह वागदृश्यमानाऽभ्युवाच ॥ ११ ॥

सर्वं बत गौतमो वेद।

यः सावित्रं वेदेति।

स होवाच।

कैषा वागसीति।

अयमहश्च सावित्रः।

देवानामुत्तमो लोकः।

गुह्यं महो विभ्रदिति।

एतावति ह गौतमः।

यज्ञोपवीतं कृत्वाऽधो निपपात।

नमो नम इति ॥ १२ ॥

स होवाच।

मा भैषीर्गौतम।

जितो वै ते लोक इति।

तस्माद्ये के च सावित्रं विदुः।

सर्वे ते जितलोकाः।

स यो ह वै सावित्रस्याष्टाक्षरं पदश्च श्रियाऽभिषिक्तं वेद।

श्रिया हैवाभिषिच्यते।

घृणिरिति द्वे अक्षरौ।

सूर्य इति त्रीणि।

आदित्य इति त्रीणि ॥ १३ ॥

ए॒तद्वै सा॒वि॒त्रस्या॒ष्टाक्ष॑रं प॒दः श्रि॒याऽभि॑षि॒क्तम् ।
य ए॒वं वे॑द ।
श्रि॒या है॒वाभि॑षि॒च्यते॑ ।
तदे॒तद्दृ॒चाऽभ्यु॑क्तम् ।
ऋ॒चो अ॒क्षरे॑ पर॒मे व्यो॑मन् ।
यस्मि॑न्दे॒वा अधि॑ विश्वे॒ निषे॑दुः ।
यस्तं न वे॒द कि॒मृचा॑ करिष्यति ।
य इत्त॑द्विदुस्त॒ इमे समा॑सत् इति॑ ।
न ह॒ वा ए॒तस्य॑र्चा न यजु॑षा न साम्नाऽथो॑ऽस्ति ।
यः सा॒वि॒त्रं वे॑द ॥ १४ ॥

तदे॒तत्परि॑ यद्दे॒वच॑क्रम् ।
आ॒र्द्रं पि॒न्व॒मानः॑ स्व॒र्गे लो॒क ए॑ति ।
वि॒जह॑द्वि॒श्वं भू॒तानि॑ संपश्यत् ।
आ॒र्द्रो ह॒ वै पि॒न्व॒मानः॑ ।
स्व॒र्गे लो॒क ए॑ति ।
वि॒जह॑न्वि॒श्वं भू॒तानि॑ संपश्यन् ।
य ए॒वं वे॑द ।
शू॒षो ह॒ वै वा॑र्ष्णे॒यः ।
आ॒दि॒त्येन॑ समाजंगाम ।
तः हो॑वाच ।
एहि॑ सा॒वि॒त्रं वि॑द्धि ।
अ॒यं वै स्व॒ग्यो॑ऽग्निः ।
पा॒रयि॑ष्णु॒रमृ॒तात्संभू॑त इति॑ ।
ए॒ष वाव॑ स सा॒वि॒त्रः ।

य एष तपति।

एहि मां विद्धि।

इति हैवैनं तदुवाच ॥ १५ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः नवमोऽनुवाकः ॥ ९ ॥

इयं वाव सरघा॥

तस्या अग्निरेव सारघं मधु।

या एताः पूर्वपक्षापरपक्षयो रात्रयः।

ता मधुकृतः।

यान्यहानि।

ते मधुवृषाः।

स यो ह वा एता मधुकृतश्च मधुवृषाश्च वेद।

कुर्वन्ति हास्यैता अग्नौ मधु।

नास्यैष्टापूर्तं धयन्ति।

अथ यो न वेद ॥ १ ॥

न हास्यैता अग्नौ मधु कुर्वन्ति।

धयन्त्यस्येष्टापूर्तम्।

यो ह वा अहोरात्राणां नामधेयानि वेद।

नाहोरात्रेष्वार्तिमाच्छति।

संज्ञानं विज्ञानं दर्शां दृष्टेति।

एतावनुवाकौ पूर्वपक्षस्याहोरात्राणां नामधेयानि।

प्रस्तुतं विष्टुतं सुता सुन्वतीति।

एतावनुवाकावपरपक्षस्याहोरात्राणां नामधेयानि।

नाहोरात्रेष्वार्तिमाच्छति।

य एवं वेद ॥ २ ॥

यो ह वै मुहूर्तानां नामधेयानि वेद।
न मुहूर्तेष्वार्तिमाच्छति।
चित्रः केतुर्दाता प्रदाता सविता प्रसविताऽभिशास्ताऽनुमन्तेति।
एतेऽनुवाका मुहूर्तानां नामधेयानि।
न मुहूर्तेष्वार्तिमाच्छति।
य एवं वेद।
यो ह वा अर्धमासानां च मासानां च नामधेयानि वेद।
नार्धमासेषु न मासेष्वार्तिमाच्छति।
पवित्रं पवियिष्यन्त्सहस्वान्त्सहीयानरुणोऽरुणरजा इति।
एतेऽनुवाका अर्धमासानां च मासानां च नामधेयानि ॥ ३ ॥

नार्धमासेषु न मासेष्वार्तिमाच्छति।
य एवं वेद।
यो ह वै यज्ञक्रतूनां चर्तूनां च संवत्सरस्य च नामधेयानि वेद।
न यज्ञक्रतुषु नर्तुषु न संवत्सर आर्तिमाच्छति।
अग्निष्टोम उक्थ्योऽग्निर्ऋतुः प्रजापतिः संवत्सर इति।
एतेऽनुवाका यज्ञक्रतूनां चर्तूनां च संवत्सरस्य च नामधेयानि।
न यज्ञक्रतुषु नर्तुषु न संवत्सर आर्तिमाच्छति।
य एवं वेद।
यो ह वै मुहूर्तानां मुहूर्तान्वेद।
न मुहूर्तानां मुहूर्तेष्वार्तिमाच्छति।
इदानीं तदानीमिति।
एते वै मुहूर्तानां मुहूर्ताः।

न मुहूर्तानां मुहूर्तेष्वार्तिमाच्छति।

य एवं वेद।

अथो यथा क्षेत्रज्ञो भूत्वाऽनुप्रविश्यान्नमत्ति।

एवमेवैतान्क्षेत्रज्ञो भूत्वाऽनुप्रविश्यान्नमत्ति।

स एतेषामेव संलोकतां सायुज्यमश्नुते।

अप पुनर्मृत्युं जयति।

य एवं वेद ॥ ४ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः दशमोऽनुवाकः ॥ १० ॥

कश्चिद्ध वा अस्माल्लोकात्प्रेत्य।

आत्मानं वेद।

आयमहमस्मीति।

कश्चित्स्वं लोकं न प्रतिप्रजानाति।

अग्निमुग्धो हैव धूमतान्तः।

स्वं लोकं न प्रतिप्रजानाति।

अथ यो हैवैतमग्निं सावित्रं वेद।

स एवास्माल्लोकात्प्रेत्य।

आत्मानं वेद।

अयमहमस्मीति ॥ १ ॥

स स्वं लोकं प्रतिप्रजानाति।

एष उं चैवेनं तत्सावित्रः।

स्वर्गं लोकमभिवहति।

अहोरात्रैर्वा इदं सयुग्भिः क्रियते।

इतिरात्रायादीक्षित।

इतिरात्राय व्रतमुपागुरिति।
तानिहानेवंविदुषः।
अमुष्मिल्लोके शेवधिं धयन्ति।
धीतः हैव स शेवधिमनु परैति।
अथ यो हैवैतमग्निः सावित्रं वेद ॥ १ ॥

तस्य हैवाहोरात्राणि।
अमुष्मिल्लोके शेवधिं न धयन्ति।
अधीतः हैव स शेवधिमनु परैति।
भरद्वाजो ह त्रिभिरायुर्भिर्ब्रह्मचर्यमुवास।
तः ह जीर्णिः स्थविरः शयानम्।
इन्द्र उपव्रज्यौवाच।
भरद्वाज।
यत्तै चतुर्थमायुर्दद्याम्।
किमेनेन कुर्या इति।
ब्रह्मचर्यमेवैनेन चरेयमिति होवाच ॥ ३ ॥

तः ह त्रीन्गिरिरूपानविज्ञातानिव दर्शयांचकार।
तेषां हैकैकस्मान्मुष्टिनाददे।
स होवाच भरद्वाजेत्यामन्त्र्य।
वेदा वा एते।
अनन्ता वै वेदाः।
एतद्वा एतैस्त्रिभिरायुर्भिरन्ववोचथाः।
अथ त इतरदनूक्तमेव।
एहीमं विद्धि।

अ॒यं वै॑ स॒र्ववि॒द्येति॑ ॥ ४ ॥

तस्मै॑ ह॒ैतम॒ग्निः॑ सा॒वित्र॑मुवाच ।

तः॑ स वि॒दि॒त्वा ।

अ॒मृ॒तो भू॒त्वा ।

स्व॒र्गं लो॒कमि॑याय ।

आ॒दि॒त्यस्य॑ सा॒यु॒ज्यम् ।

अ॒मृ॒तो ह॒ैव भू॒त्वा ।

स्व॒र्गं लो॒कमे॑ति ।

आ॒दि॒त्यस्य॑ सा॒यु॒ज्यम् ।

य ए॒वं वे॑द ।

ए॒षो ए॒व त्रयी॑ वि॒द्या ॥ ५ ॥

याव॑न्तः॑ ह॒ वै त्र॒य्या वि॒द्यया॑ लो॒कं ज॑यति ।

ताव॑न्तं लो॒कं ज॑यति ।

य ए॒वं वे॑द ।

अ॒ग्ने॒र्वा ए॒तानि॑ नाम॒धेया॑नि ।

अ॒ग्ने॒रे॒व सा॒यु॒ज्यः॑ स॒लो॒कता॑माप्नोति ।

य ए॒वं वे॑द ।

वा॒यो॒र्वा ए॒तानि॑ नाम॒धेया॑नि ।

वा॒यो॒रे॒व सा॒यु॒ज्यः॑ स॒लो॒कता॑माप्नोति ।

य ए॒वं वे॑द ।

इन्द्र॑स्य॒ वा ए॒तानि॑ नाम॒धेया॑नि ॥ ६ ॥

इन्द्र॑स्यै॒व सा॒यु॒ज्यः॑ स॒लो॒कता॑माप्नोति ।

य एवं वेद।

बृहस्पतेर्वा एतानि नामधेयानि।

बृहस्पतेरेव सायुज्यं सलोकतामाप्नोति।

य एवं वेद।

प्रजापतेर्वा एतानि नामधेयानि।

प्रजापतेरेव सायुज्यं सलोकतामाप्नोति।

य एवं वेद।

ब्रह्मणो वा एतानि नामधेयानि।

ब्रह्मण एव सायुज्यं सलोकतामाप्नोति।

य एवं वेद।

स वा एषोऽग्निरपक्षपुच्छो वायुरेव।

तस्याग्निर्मुखम्।

असावादित्यः सिरः।

स यदेते देवते अन्तरिण।

तत्सर्वं सीव्यति।

तस्मात्सावित्रः ॥ ७ ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमः प्रश्नः एकादशोऽनुवाकः ॥ ११ ॥

हरिः ओ(३)म् ॥

इति कृष्णयजुर्वेदीयतैत्तरीय काठके प्रथमाः प्रश्नः समाप्तः ॥ १ ॥